

70-jarig Moderna blijft groeien

Alain Vermeire |

Rotatiedrukkerij Moderna Printing uit Paal bestaat 70 jaar. Het bedrijf laat sinds 2013 onafgebroken een omzetgroei noteren en presenteert ieder jaar mooie winstcijfers. "Dat is het resultaat van volgehouden jaarlijkse investeringen, calculeren, anticiperen en over het muurtje naar andere sectoren kijken," zegt eigenaar en zaakvoerder Eric Bongaerts die met zijn twee dochters Kim en Karolien aan het hoofd van de firma staat.

Jan Bongaerts, vader van Eric Bongaerts, ging in 1947 met een kleine drukkerij in Heusden-Zolder van start. In 1988 werd de eerste coldsetrotatiepers aangeschaft, de eerste heatsetrotatiepers volgde in 1991. In 1994 werd verhuisd naar de huidige vestiging langs de E313 in Paal-Beringen. In 2004 werd de eerste 48-pagina heatsetrotatiepers geïnstalleerd. In 2008 kan dankzij de aanschaf van een aanpalend bedrijfsterrein de afwerkingsafdeling geïntegreerd worden op dezelfde locatie. Moderna Printing beschikt op het vlak van drukken over één 16- en 32-pagina heatsetrotatiepers en twee 48-pagina heatsetrotatiepersen; een tienkleuren vellenpers in het formaat 75 x 105 cm en een UV-lakpers. Eric Bongaerts is, wanneer we zijn kantoor binnentreden, bezig met de analyse van de cijfers uit het MIS-systeem van de drukkerij voor een op stapel staande investeringsbeslissing. **Zijn er investeringen in het machinepark gepland?**

ERIC BONGAERTS: We gaan investeren in een nieuwe garenloze bindstraat ter vervanging van een van onze twee bestaande garenloze bindlijnen waarmee in twee ploegen wordt geproduceerd. Dat zal zorgen voor een capaciteitsuitbreiding met 25 %. Het verhoogt de mogelijkheden in het segment waarin Drukkerij Moderna sterk is: tijdschriften, catalogi, brochures met tot meer dan 100 pagina's, in kleine (minder dan 5000

Je moet 10 % cashflow kunnen realiseren om met investeringen de technologische evoluties te kunnen volgen.

exemplaren) tot middelgrote oplagen. We scoren goed met ons concept, wat blijkt wanneer je de cijfers van de productmix van Drukkerij Moderna in 2016 ontleedt. We hebben ook de mogelijkheden van een rotatiepers met een hogere paginering voor onze productmix onderzocht. De conclusie is dat typi-

sche Moderna-orders sneller ingesteld en gewisseld worden op het formaattype van rotatiepersen dat we staan hebben dan op grotere rotatiepersen. Machines met een hogere paginering zijn geschikt voor de grotere oplages, maar de concurrentie voor dit soort van opdrachten is stevig. Je moet een dergelijke pers ook nog vol kunnen leggen, rekening houdend met het feit dat onze klanten zich binnen een straal van 250 km rond het be-

kost, de kostprijs van de platen, de inkt, de lak, het energieverbruik, enz. Je staat soms versteld van de impact van een schijnbaar verwaarloosbaar element op de kostprijs van de productie. Ons besluit: we specialiseren verder waarin we goed zijn, in ons drukwerkconcept.

Hoe zullen we met drukpersen geld blijven verdienen?

Door te streven naar een zo groot mogelijke kostenefficiëntie. In 2016 realiseerden we een omzet van 39,5 miljoen euro (nvdr: Moderna en boekbinderij Optimax samen) met 90 mensen. De verhouding personeelskost ten opzichte van toegevoegde waarde bedraagt ongeveer 45 % en de productiviteit per werknemer ongeveer 160.000 euro. Je moet 10 % cashflow kunnen realiseren om met investeringen de technologische evoluties te kunnen volgen. Slechts 30 % van de bedrijven in het rotatiewereldje slaagt daarin. Dit loopt vroeg of laat verkeerd af. Ik stel wel vast dat het omzetcijfer van Moderna

blijft stijgen in een structureel krimpende markt.

Wat is je van Drupa bijgebleven?

BONGAERTS: De snel lopende en omstelbare vellenpersen van de nieuwste generatie, waarmee een gediversificeerd orderpakket vlot geproduceerd wordt. Vellenpersen zijn vandaag performante productiemachines. En er was het grote aanbod van digitale druksystemen, waarmee de bulk van het drukwerk van het industriële drukkerijbedrijf niet rendabel kan geprint worden als je de drukwerkprijs ervan vergelijkt met die van de analoge productiemethoden. Een digitaal geprint tijdschrift op een oplage van 300 ex. heeft mijn inziens dan weer weinig zin van bestaan want het mist het draagvlak van de voldoende grote doelgroep. Voor een groot gedeelte van de drukwerkopdrachten zijn digitale printsystemen nu eenmaal te duur. Een voorbeeldcalculatie uit eigen huis: de clickprijs voor 16 eenzijdig beprinte pagina's op een oplage van 1000 ex. op een A3-tonerprinter ligt 75 tot 150 keer hoger dan op een vellen- of een rotatiepers. In de voorbeeldcalculatie werd wel geen rekening gehouden met de afschrijving, het papier en de personeelsbezetting. De

combinatie van analoog en digitaal is voor bepaalde toepassingen wel zinvol. We hebben bij Moderna vorige week 65.000 in vellenoffset gedrukte covers gepersonaliseerd op een tonergebaseerde vellenprinter. Het binnenwerk werd in rotatie gedrukt. Gepersonaliseerd drukwerk is het unieke speelterrein van de digitale printtechnieken, maar de vraag ernaar is nog steeds niet groot. Een andere interessante ontwikkeling op Drupa waren de nieuwste vouwmachines die een grotere vouwcapaciteit hebben. Het haalt de vouwkost per 1000 ex. aanzien-

lijk naar beneden. Verpakking is een groeiende maar aparte en moeilijke sector waar we niet in thuis zijn.

Welke interessante technologieën heb je al in andere sectoren aangetroffen?

BONGAERTS: Bij Moderna hebben we net één miljoen euro geïnvesteerd in logistiek met onder andere 3 AGV-systemen. We hadden vroeger 350 paletten op de grond staan, nu hebben we

een hoogtemagazijn met 1000 paletplaatsen. Een bezoek aan een farmabedrijf met een veel complexere goederenafhandeling, overtuigde mij van de mo-

op het instellen van de machines. Dat bespaart heel wat op heen-en-weer geloop en niet productieve tijd. Tijdens de implementatie van het geautomatiseerde logistieke systeem, werden we geconfronteerd met onverwachte technische hindernissen. Maar op een dag is het dan toch in orde en heb je een technologische voorsprong. Moderna blijft inzetten op een hoge productiviteit met een beperkt team.

We installeerden eerder een compleet camerasysteem waarmee van op afstand het hele productieproces kan worden gevolgd en bewaakt. Het zorgt ervoor dat bij calamiteiten snel kan gereageerd worden. Camera-beelden kunnen tevens dienen als extra bewijsmateriaal bij betwistingen omtrent machinebreuken, transportverzendingen, enz. Camerasystemen zie je in de productievestigingen en fabrieken van de meest diverse sectoren zoals in de chemische industrie.

Welk groeiscenario heb je met Moderna voor ogen?

We hebben met Moderna de ambitie om autonoom te groeien naar een geconsolideerde omzet van 50 miljoen euro. In heatsetrotatie en vellenoffset en in de sport waar we goed in zijn. De

Met een uitgekiende logistiek zijn we erin geslaagd nogmaals een grote efficiëntieslag te maken.

gelijkheden van de AGV's. Het verhaal ging vorig jaar van start. We waren al goede drukkers, afwerkers en makers van offsetplaten, maar met een uitgekiende logistiek moesten we in staat zijn nogmaals een grote efficiëntieslag te maken.

Bij Moderna worden wekelijks tussen 1200 en 1600 paletten vijf keer verplaatst. Er werden stackplaatsen aan de drukpersen, snijmachines, afwerkingsmachines, de lakmachine en in de transportzone geïnstalleerd. De AGV's verzorgen het intern transport en de tussentijdse opslag in het 4,5 meter hoge magazijn en op de stackplaatsen aan de machines. Het proces is barcodegestuurd en reduceert de menselijke foutenlast in het magazijn en op de werkvloer. De operators hoeven zich zelf niet meer te verplaatsen en kunnen zich nu uitsluitend concentreren

installatie van een 32-paginapers afkomstig van Em. de Jong midden vorig jaar, stelt ons in staat een sterk aanbod uit te bouwen voor drukwerk op A5, A3, vierkant en oblong formaat. In een recent artikel dat verscheen in Deutscher Drucker, viel te lezen dat 140 van de 240 rotatiepersen op de Duitse markt minder dan 32 pagina's in een keer kunnen drukken. Die blijven niet in de markt. Voor een normale rotatiemarkt heb je grotere machines nodig. Een grote sanering van de markt moet zichtbaar in

Duitsland nog plaatsvinden. Daarbij zullen bedrijven sneuvelen. Ook in eigen land is de sanering van de sector nog niet ten einde.

We blijven inzetten op een hoge productiviteit met een beperkt team.

Wat is de waarde van de familiale eigenaar?

BONGAERTS: Veel familiebe-

drijven doen het in België nog steeds goed omdat de familiale eigenaars vertrouwd zijn met het metier van hun activiteiten en ze het kapitaal niet uit de bedrijven halen. Externe managers worden vaak beloond op basis van de gegenereerde cashflow op korte termijn. Het staat haaks op de langetermijnvisie en kan nefast

wordt als instructeur op de werkvloer ingezet om het niveau van de machineoperatoren naar een hoger niveau te tillen. De kennis en bediening van een machine kan door middel van trainingen worden verbeterd. Het ganse productieproces moet op elkaar zijn afgesteld en goed draaien.

Drukkerij Moderna keert volgens een puntensysteem aan het personeel een gedeelte van haar winst in de vorm van warrants uit.

zijn voor de toekomst van de onderneming en haar tewerkstelling. Anderzijds moet je als familiale aandeelhouder een nuchtere kijk behouden op de sector en open staan voor de nieuwste ontwikkelingen. Doe je dat niet en klamp je halsstarrig vast aan het verleden, dan verschrompelt het familiekapitaal. In 2012 weigerden we in te gaan op het aanbod van een investeringsmaatschappij die het bedrijf wou kopen. We zijn autonoom gebleven om er zeker van te zijn dat we jaarlijks konden blijven investeren, teneinde de toekomst van de firma en haar medewerkers te kunnen garanderen.

Ben je nog op zoek naar werknemers? Hoe worden ze geschoold?

BONGAERTS: Het personeelsbestand is de laatste maanden met een tiental medewerkers uitgebreid, vooral naar aanleiding van de installatie van de 32-pagina rotatiepers. Een aantal van die mensen komt van verpakkingsdrukkerij Amcor Halen die de deuren sloot. Opleiding is zeer belangrijk. Eén van onze ervaren medewerkers

We willen ook dat goede mensen bij ons in dienst blijven. We keren volgens een puntensysteem aan het personeel een gedeelte van de winst uit in de vorm van warrants, die op een Europese beurs worden verhandeld.

We moeten echter blijven letten op de loonkost die nog steeds 15 % hoger is dan in het buitenland. Bovenop een goed loon betalen we in onze sector een nachttoeslag van 80 % tegenover 50 % in het buitenland. Het verplicht Belgische grafische bedrijven om alert te blijven en niet in te dommelen.

Tot slot, hoe ziet het toekomstige grafische bedrijf eruit?

Het toekomstige grafische bedrijf zal beschikken over een zeer efficiënte bedrijfsorganisatie en is kostenbewust. De bedrijfs- en productieprocessen zullen zoveel mogelijk geautomatiseerd zijn en de juiste machines worden ingezet voor de productie van de juiste producten. En het lukt nog steeds als je het goed doet. Analyseer de cijfers maar eens van de succesrijke graficamedia-bedrijven in België. ■